

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Kymenlaakson liitto korostaa ilmastotyön merkittävyyttä. Ilmastonmuutoksen torjunnan ja siihen sopeutumisen tulee olla läpileikkaava teema kaikessa toiminnassa ja kaikilla hallinonaloilla.

Lain valmistelussa tulee ottaa huomioon yritysten toimintaedellytysten edistäminen, niin että ilmastotyöllä voidaan vahvistaa innovaatiotoimintaa ja sen kautta parantaa Suomen kilpailukykyä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistus on käynnissä ja uudistuksen edetessä on esitetty heikennyksiä maakuntakaavan oikeusvaikutteisuuteen ja maakuntakaavassa käsiteltäviin teemoihin. Maakuntakaavalla voidaan nykyisellään yhteensovittaa monia ilmastoon liittyviä ja vaikuttavia teemoja, kuten esimerkiksi ekologisten alueiden kytkeytyneisyys ja rakennettujen alueiden laajuus. Mikäli MRL:n uudistus etenee maakuntakaavan roolia heikentäen, vaikeutuu myös ilmastotyön laaja-alainen edistäminen alueellisella, kuntaa laajemmalla alueella. Kymenlaakson liitto katsoo, että MRL:n ja ilmastolain uudistusta tulee tarkastella kokonaisuutena ja eri lakien rajapinnat ja muutosten vaikutukset huomioida yksittäisten erillislakien muutosten vaikutuksia laajemmin.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

Kymenlaakson liitto pitää hyvänä, että lakiin on kirjattu päästö- ja nielutavoitteet, jotka ovat linjassa Suomea sitovien sopimusten kanssa. Päivitetyt tavoitteet antavat tulevaisuudessa suunnan myös kunnallisten viranomaisten toimille.

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismuutokset (5 §)

Kymenlaakson liitto pitää hyvänä uudistuksena kunnallisten viranomaisten huomioimista ilmastolain uudistuksessa, jolla selkeytetään kunnallisten viranomaisten roolia ja tehtävää ilmastotyössä. Tärkeä osa tätä on pykälässä korostettu mahdollisuus huomioida paikalliset olosuhteet ilmastotoimissa.

Kymenlaakson liitto näkee tarpeelliseksi mainita erikseen maakuntien liitot laissa ja nostaa esiin maakuntaliittojen aktiivinen rooli ilmastotyön edistäjänä. Esimerkiksi maakuntakaavoitus, liikennejärjestelmätyö ja kohdennettu t&k-rahoitus ovat tärkeässä osassa ilmastotyötä.

Kymenlaaksossa on jo nyt tehty paljon työtä ilmaston eteen kunnallisten viranomaisten toimesta. Kymenlaaksossa on Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekartta ja lisäksi Kymenlaakso on Hinku-maakunta. Ilmastoasiat on huomioitu myös monin muin tavoin mm. maakuntaohjelmassa ja -kaavassa, merialuesuunnittelussa ja liikennejärjestelmästrategioissa. Lisäksi maakunnassa kunnat ja kaupungit ovat omassa toiminnassaan edistäneet ja edistävät ilmastolain tarkoituksen toteutumista.

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

Kymenlaakson liitto pitää esitystä suunnittelujärjestelmästä hyvänä, johon kuuluu myös mahdollisuus tutustua ja jättää mielipide niistä. Tässä yhteydessä mainitaan ainoastaan, että lausunto pyydetään keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että tässä (13 §) lain pykälässä mainitaan myös kunnalliset viranomaiset tahoina, joilta pyydetään lausunto. Lisäksi laaja sidosryhmätyöskentely jo valmisteluvaiheessa on tärkeää.

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

Kymenlaakson liitto pitää esitystä hyvänä ja korostaa ilmastovuosikertomuksen osalta tiedottamisen tärkeyttä ja sidosryhmätilaisuuksien järjestämistä, joissa tuodaan esiin keskeisiä ilmastovuosikertomuksen havaintoja.

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

Tiedolla johtaminen on laajasti esillä oleva teema eri strategioiden valmistelussa, joka ilmastolain osalta kiteytyy ja liittyy vahvasti ilmastopaneelin toimintaan. Kymenlaakson liitto pitää hyvänä, että laissa on tuotu esiin ilmastopaneelin merkittävä poikkitieteellinen puolueeton rooli. Ilmastopaneelin jäsenorganisaatioiden lisäksi kuntien viranomaisille tulisi myös mahdollistaa rahoituksen avulla paikallisen tiedon koostaminen ja hyödyntäminen ilmastotyössä. Kuntien viranomaiset tarvitsevat tukea tiedon tuottamiseen, jota ne voisivat käyttää ohjaamaan ilmastotoimenpiteitä oikeaan suuntaan ja keskittää resurssit asioihin, joilla saavutetaan suurin vaikuttavuus.

Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä Suomen ilmastopaneelin jäsenten valinnassa myös alueellisen näkökulman huomioimista, jonka tulisi olla vastaavasti tasapainossa kuin eri tieteiden alat.

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

Kymenlaaksossa on paljon maaseutua ja korkean palvelutason julkisen liikenteen järjestäminen on mahdotonta tiheimmin asuttuja keskuksia lukuun ottamatta. Monille yksityisautoilu on välttämätöntä. Kymenlaakson liitto pitää tärkeänä, että liikenteen osalta tulee tavoitella kestävästä liikennejärjestelmästä lisäämällä uusiutuvan energian eri muotojen käyttöä mm. biokaasun. Kestävän liikennejärjestelmän edistäminen tarvitsee innovaatiotoiminnan lisäksi tukea uusiutuvien polttoaineiden tuotantoon ja tankkaus- ja latausinfraan kehittämiseen.

Muita huomioita

-

Hering Frank
Kymenlaakson liitto

Räty Ville
Kymenlaakson liitto - Maakuntahallitus